

Kähertäjämestari K. H. Seppälä
 Apulaisjohtaja T. V. Sivula
 Raitiovaununkuljettaja A. Stark
 Edustaja A.-B. Storskrubb
 Diplomi-insinööri P. Taubert
 Apulaisjohtaja A. S. Tirinen
 Päätoimittaja L. A. Tujunen
 Tilintarkastaja T. A. Tuominen

Jaostopäällikkö J. V. Turunen
 Postivirkailija J. P. O. Valpas
 Pääsihteeri Y. E. Vasama
 Notaari K. H. V. Westerholm
 Rakennusmestari K. A. Winqvist
 Professori V. Virtala
 Näytteiden ottaja E. J. Ylitupa

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi¹⁾ vt Aho, ensimmäisenä varapuheenjohtajana vt Leivo-Larsson ja toisena varapuheenjohtajana vt Nybergh.

Valtuusto kokoontui 22 kertaa; sen pöytäkirjojen pykäläluku oli 907 ja lähetettyjen kirjeiden luku 278.

Kaupunginvaltuuston kertomusvuonna käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

K a u p u n g i n v a l t u u s t o

Valtuutettujen kokouspalkkioiden väliaikainen alentaminen ks. s. 8.

Keskeneräisten asiain luettelo. Merkittiin tiedoksi²⁾, että v:n 1952 päättyessä oli käsittelemättä 52 aloitetta, joita valtuutetut edellisinä vuosina olivat tehneet. Samalla ilmoitettiin ne toimenpiteet, joihin kaupunginhallitus kunkin aloitteen suhteen oli ryhtynyt.

V:n 1952 talousarvion määrärahaa Kaupunginvaltuusto, Palkkiot päätettiin³⁾ ylittää 58 650 mk.

Tiedoitustilaisuuksien järjestäminen uusille valtuutetuille. Vt Bruun ym. olivat tehneet aloitteen, missä ehdotettiin, että kaupunginhallituksen tehtäväksi annettaisiin järjestää v:n 1954 alussa uusille valtuutetuille tiedoitustilaisuuksia, joissa selostettaisiin kaupungin kunnallisia kysymyksiä ja laitoksia. Aloite lähetettiin⁴⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

K a u p u n g i n h a l l i t u s j a v ä l i t t ö m ä s t i s e n a l a i s e t v i r a s t o t

Kaupunginhallituksen jäseniksi v:ksi 1953 valittiin⁵⁾ vtt Elki, Harkia, Lehto, Meltti, Modeen, Saastamoinen, Tuurna ja Östenson sekä valtiotieteen kandidaatti V. O. Järvinen.

Kaupunginhallituksen ohjesäännön eräiden pykälien muuttaminen. Valtuusto päätti⁶⁾ muuttaa kaupunginhallituksen ohjesäännön 12 §:n 6 kohdan siten, että oikeus, joka kaupunginhallituksen yleisjaostolla oli kaupunginhallituksen puolesta päättää mm. asioista, jotka koskevat enintään 25 000 mk:n suuruisen määrärahojen myöntämistä kaupunginhallituksen käytettäviksi osoitetuista varoista muissa kuin ohjesäännössä erikseen mainituissa tapauksissa, korotettiin nyt koskemaan enintään 50 000 mk:n suuruisen määrärahojen myöntämistä. Samoin kuin edellä mainittu oli myöskin kaupunginhallituksen ohjesäännön 13 §:n 7 kohta hyväksytty 13. 11. 1946 ohjesääntöön viimeksi muutoksia tehtäessä. Jälkimmäinen pykälä sisälsi kohdan, jonka mukaan kaupunginjohtajalla oli valta kaupunginhallituksen puolesta päättää asiat, jotka koskivat kaupungin edustustilaisuuksien järjestämistä ja niistä aiheutuvien menojen hyväksymistä maksettavaksi, mikäli kustannukset eivät nousseet yli 10 000 mk:n. Mainittu kohta muutettiin siten, että ko. summa korotettiin 15 000 mk:aan. Sisäasiainministeriö vahvisti⁷⁾ päätöksen 23. 2.

Määrärahat. V:n 1952 talousarvion yleisen kunnallishallinnon pääluokan erinäisten hallintomenojen lukuun kuuluville Kaluston hankinta ja kunnossapito -tileille syntyneet määrärahasäästöt, yhteensä 1 122 149 mk sekä puhelinmaksujen tilin säästö 2 612 292 mk päätettiin⁸⁾ siirtää kertomusvuonna käytettäväksi.

Valtuusto hyväksyi⁹⁾ toimenpiteen, jolla kaupunginhallitus oli myöntänyt ylitysoikeutta v:n 1952 talousarvion yleisen kunnallishallinnon pääluokan erinäisten hallintomenojen lukuun kuuluvalla tilillä Matkailijakartan uusi painos 1 789 479 mk ja tilille

¹⁾ Kvsto 7. 1. 3 §. — ²⁾ S:n 25. 2. 131 §. — ³⁾ S:n 11. 2. 116 §. — ⁴⁾ S:n 14. 10. 686 §. — ⁵⁾ S:n 7. 1. 4 §. — ⁶⁾ S:n 28. 1. 61 §, kunn. as. kok. n:o 21. — ⁷⁾ Kvsto 1. 4. 242 §. — ⁸⁾ S:n 25. 2. 169 §. — ⁹⁾ S:n 25. 2. 172 §, 11. 2. 116 §.

Puhelinkeskus 14 051 mk. Edelleen oikeutettiin kaupunginhallitus ylittämään ko. vuoden valiokunta- ja komiteamenojen määrärahaa 1 147 231 mk sekä tileillä Palkkiot ja Vakinaiset viranhaltijat olevia määrärahoja yhteensä 1 265 680 mk ja tilillä »Kaupungin osuus leski- ja orpoeläkekassan maksamiin eläkkeisiin» olevaa määrärahaa 5 512 865 mk sekä Vakuutusmaksut ja vahingonkorvaukset 2 379 540 mk ¹⁾).

Vielä oikeutettiin kaupunginhallitus ylittämään kertomusvuoden talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan tilillä Puhelinosuuksia olevaa siirtomäärärahaa aikaisemmin myönnettyjen ylitysoikeuksien lisäksi vielä 3.3 milj. mk ²⁾ sekä em. tilillä olevaa määrärahaa 120 000 mk kahden uuden osuuspuhelimien hankkimiseksi ³⁾).

Kaupunginkanslia. Valtuusto päätti ⁴⁾ lakkauttaa kaksi kaupunginkanslian 21. palkkaluokkaan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa sekä perustaa 1. 6. alkaen kaupunginkansliaan kaksi 23. palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvaa apulaiskirjaajan virkaa. Samalla valtuusto myönsi ao. tililtä 29 120 mk palkkojen erotuksen suorittamista varten.

Kaupunginkanslian v:n 1952 määrärahoja sallittiin ⁵⁾ ylittää yhteensä 2 116 708 mk.

Kaupunginhallituksen asiamiesosaston v:n 1952 eri tileillä olevia määrärahoja sallittiin ⁵⁾ ylittää yhteensä 446 215 mk.

Kaupungin kirjapainon ja kirjansitomon perustamista koskeva aloite. Vt Hiitonen ym. tekivät ⁶⁾ 29. 12. 1950 aloitteen, jossa kiinnittäen huomiota kaupungin nopeasti kasvaneisiin painatus- ja sidontakustannuksiin ehdotettiin, että laadittaisiin suunnitelma uuden aikaisen kirjapainon ja siihen liittyvän kirjansitomon perustamisesta siten, että kaikki kaupungin painatus- ja sidontatyöt voitaisiin jatkuvasti keskittää niissä suoritettaviksi. Painatus- ja hankintatoimisto mainitsi antamassaan lausunnossa, että kaupungin painatus- ja sidontamenot olivat v:sta 1930 kasvaneet n. 30-kertaisiksi. Kaupungin oman kirjapainon ja kirjansitomon perustamista on harkittu jo kauan, mutta on tultu siihen tulokseen, ettei sen avulla olisi saavutettavissa hyötyä kaupungille. Painatustyöt ovat nim. laadultaan hyvin erilaisia, mistä johtuen kirjapainon olisi kyettävä toimimaan sangen laajalla pohjalla. Näin ollen jouduttaisiin hankkimaan huomattava määrä koneita, jotka kuitenkin olisivat ainoastaan osan vuotta tehokkaassa käytössä. Mm. lomakkeiden painattamista varten jouduttaisiin hankkimaan erikoisrakenteisia rotatiokoneita, joiden hinta on useita kymmeniä miljoonia markkoja ja kuitenkin niiden käyttö supistuisi pariaksi kuukaudeksi vuodessa. Paitsi arviolta ainakin 100 milj. mk:n suuruisia pääomasijoituksia tarvittaisiin painoa ja sitomoa varten vähintään 4 000 m² lattiapinta-alaa sekä n. 1 000 m² kellaritilaa, mikä olisi vaikeasti järjestettävissä. Näin ollen olisi ilmeisesti syytä odottaa fotomenetelmällä toimivien latomakoneiden kehittymistä, jolloin säästytettäisiin useiden kalliiden koneiden hankinnasta. Valtuusto päätti ⁷⁾, ettei aloite tässä vaiheessa antanut aihetta toimenpiteisiin.

Kustannusten säästämiseen tähtäävän yhteistoiminnan järjestäminen eri lauta- ja johtokuntien välille. Vt Voipio-Juvas ym. olivat tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin, että kaupunginhallitus saisi tehtäväkseen laadittua yksityiskohtaiset ohjeet lauta- ja johtokuntien sekä virastojen ja laitosten välisestä, kustannusten säästämiseen tähtäävästä yhteistoiminnasta ottaen huomioon, että yhteistoiminta on välttämätön jo töiden suunnittelu- vaiheessa. Aloite lähetettiin ⁸⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginarkiston v:n 1952 tileillä Lämpö sekä Painatus ja sidonta olevia määrärahoja sallittiin ⁹⁾ ylittää yhteensä 44 216 mk.

Rahatoimiston v:n 1952 eri tileillä olevia määrärahoja sallittiin ¹⁰⁾ ylittää yhteensä 4 724 147 mk.

Tilastotoimisto oikeutettiin ¹¹⁾ ylittämään v:n 1952 määrärahaa Vakinaiset viranhaltijat 353 750 mk sekä saman vuoden tarverahoja 10 477 mk.

Palkkalautakunta oikeutettiin ¹²⁾ ylittämään v:n 1952 talousarvion tilillä Palkkiot olevaa määrärahaa 51 500 mk ja Vakinaiset viranhaltijat 33 300 mk sekä kertomusvuoden talousarvion palkkalautakunnan määrärahaa Muut palkkamenot 200 000 mk ja Erinäiset hallintomenot-lukuun kuuluvaa, ikälisiä ja palkankorotuksia varten varattua määrärahaa

¹⁾ Kvsto 11. 3. 231 §, 1. 4. 271 §. — ²⁾ S:n 7. 10. 672 §. — ³⁾ S:n 16. 9. 620 §. — ⁴⁾ S:n 20. 5. 377 §. — ⁵⁾ S:n 28. 1. 89 §, 11. 2. 116 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1950 kert. I osan s. 3. — ⁷⁾ Kvsto 15. 6. 444 §. — ⁸⁾ S:n 20. 5. 412 §. — ⁹⁾ S:n 28. 1. 89 §. — ¹⁰⁾ S:n 28. 1. 89 §, 11. 2. 116 §. — ¹¹⁾ S:n 28. 1. 89 §, 11. 2. 116 §. — ¹²⁾ S:n 28. 1. 89 §, 28. 10. 731 §.

1 milj. mk, sijaispalkat virkavapaustapauksissa 212 530 mk sekä määrärahaa Hautausapu 36 820 mk.

Revisiolaitos

Revisiotoimiston johtosäännön tarkistaminen. Valtuusto päätti ¹⁾ muuttaa 21. 12. 1949 vahvistamansa revisiotoimiston johtosäännön 9 §:n 2 kappaleen näin kuuluvaksi: Kaupunginrevisori hoitaa revisiotoimiston viranhaltijoita koskevissa asioissa ne tehtävät, jotka virkasäännön mukaan kuuluvat lautakunnalle tai monijäseniselle viranomaiselle, lukuun ottamatta virkasäännön 10, 15 ja 37 §:ssä ²⁾ mainittuja asioita, joissa toimivalta kuuluu kaupunginhallitukselle, kuten muissakin virkasäännön edellyttämässä tapauksissa, jos asia koskee kaupunginrevisoria.

Tilintarkastajien kertomuksen käsittelyn aika. Valtuusto päätti ³⁾ pyytää sisäasiainministeriöltä, että v:n 1952 hallinnosta annettu kertomus sekä ko. vuoden tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen saataisiin käsitellä viimeistään kertomusvuoden lokakuun aikana pidettävässä valtuuston kokouksessa. Sisäasiainministeriö suostui ⁴⁾ kaupunginvaltuuston esitykseen kesäkuun 15 p:nä.

Revisiolaitoksen v:n 1952 talousarvioon merkittyä valaistusmäärärahaa oikeutettiin ⁵⁾ ylittämään 18 mk ja tarverahoja 50 000 mk.

V:n 1952 hallinnon ja tilien tarkastus. Tilintarkastajat olivat 28. 1. 1952 valinneet puheenjohtajakseen pankinjohtaja V. V. Sipin, varapuheenjohtajakseen kamreeri U. V. Ahon ja sihteerikseen varatuomari V. J. W. Kanervan. Tilintarkastajat jakautuivat jaostoihin, joista kukin sai tehtäväkseen perehtyä määrättyihin hallinnonhaaroihin ja laitoiksiin. Tutustuttuaan lautakuntien pöytäkirjoihin ym. kaupungin hallintoa koskeviin asiakirjoihin sekä tilinpäätöksen ja tarkastettuaan kaupungille kuuluvat velkakirjat, obligaatiot, osakkeet ja talletustodistukset, lahjoitusrahastojen arvopaperit sekä yksityisten kaupungin haltuun tallettamat varat tilintarkastajat antoivat tilintarkastuskertomuksensa kaupunginvaltuustolle 11. 6.

Tilintarkastajat totesivat siinä mm., että veronkannannan tehostaminen oli tärkeä kysymys ja koska se oli ollut jo joitakin vuosia vireillä, olisi ko. asiaa tarkoittava komitean ehdotus ensi tilassa käsiteltävä ja ratkaistava. Helsingin Maidontarkastusyhdistykselle liikaa maksettujen palkkioiden takaisin periminen, josta kaupunginrevisori oli huomauttanut jo v:n 1950 kertomuksessaan, oli edelleen viivästynyt. Kaupungin eri laitosten olisi entistä tarkemmin noudatettava varsinkin suuria hankintoja tehtäessä niitä ohjeita, joita kaupunginhallitus oli tarkkailun tehostamiseksi hyväksynyt; samalla olisi hankkijan toimituskykyisyyteen kiinnitettävä erityistä huomiota.

Edelleen olivat tilintarkastajat todenneet, ettei kaupungin talo-, katu- ym. rakennustoissa noudatettu riittävää yhteistoimintaa. Saattoi tapahtua, että katu, joka juuri oli laitettu kuntoon, jouduttiin avaamaan jälleen toisen työn takia, mitkä tarpeettomat kustannukset olisi voitu välttää ao. laitosten keskinäisen tiedoitustoiminnan avulla.

Sellaisten yhtiöiden, säätiöiden ja muiden taloudellisten yhteisöjen, joissa kaupunki oli osallisena, olisi toimitettava vuosi- ja tilikertomuksensa heti niiden valmistuttua kaupungin revisiotoimistolle, jotta kaupunginrevisori saisi mahdollisuuden seurata myöskin niiden toimintaa.

Vesi-Putkitus Oy:lle oli rahatoimistosta maksettu 3 186 000 mk:n suuruinen lasku, vaikka sen määrä jo oli sisältynyt siihen urakkasummaan, joka yhtiölle oli maksettu Maunulan Kansanasunnot Oy:lle suoritetuista töistä. Laskun oli tarkastanut ja hyväksynyt kuusi henkilöä, mutta sen oikeellisuutta ei siitä huolimatta asiapapereihin vertaamalla todettu. Liikaa maksettua määrää oli ryhdytty perimään takaisin ja asia annettu poliisiviranomaisten tutkittavaksi.

V:n 1951 alussa valtuusto oli myöntänyt ravintola Kaivohuoneen korjausta varten 17 milj. mk edellyttäen, että ravintola korjattaisiin kesäkäyttöä varten. Talo-osasto oli kuitenkin alunperin ryhtynyt kunnostamaan ravintolaa talvikäyttöön, määräys oli annettu puhelimitse eikä tarkoitukseen myönnetyn määrärahan suuruutta ollut virallisesti ilmoitettu. Rahatoimisto ei myöskään eritellyt eri tarkoituksiin varattuja korjausmäärärahoja, vaan suoritti laskut yhteisestä korjausmäärärahasta. Talo-osaston puolesta oli

¹⁾ Kvsto 25. 2. 136 §, kunn. as. kok. n:o 22. — ²⁾ Ks. v:n 1951 kunn. as. kok. ss. 131, 133, 141. — ³⁾ Kvsto 3. 6. 421 §. — ⁴⁾ S:n 2. 9. 502 §. — ⁵⁾ S:n 28. 1. 89 §, 25. 2. 172 §.

tehty suullisia sopimuksia korjaustoista ja niiden kustannuksista ravintolan vuokraajan kanssa, samoin vuokra-aikaa ym. koskevia järjestelyjä suoritettiin kaupungin vahingoksi. Valtuuston tarkoitukseen myöntämää määrärahaa ylitettiin yhteensä 33 milj. mk. Asia oli annettu poliisiviranomaisten tutkittavaksi, mistä syystä tilintarkastajat eivät yksityiskohtaisemmin puuttuneet siihen tässä yhteydessä. Mutta määrärahojen käytön valvontaa olisi tilintarkastajien mielestä yleensäkin tehostettava. Valtuuston myöntämät määrärahat olisi alusta lähtien jaoteltava ao. työkohteille, jolloin rahatoimisto voisi helpommin valvoa varojen käyttöä. Rahatoimiston työskentelyä olisi rationalisoitava ja vahvistettava toimihenkilöiden työnjako.

Terveystaloutautakunnan uuden johtosäännön valmistumista olisi syytä kiirehtiä, koska se jo pitemmän ajan oli ollut tekeillä. Myöskin olisi kiinnitettävä huomiota terveydenhoitotautakunnan alaisten laitosten yhteisen taloudenhoitajan viran perustamiseen sekä lääkärien virka-ajan tarkempaan määräämiseen. Kun kaupungilla oli useita laboratorioita, olisi kustannusten säästämiseksi harkittava mahdollisuuksia laboratorioden yhdistämiseen ja keskittämiseen. Myöskin olisi syytä tutkia desinfioimislaitoksen 40 potilaanpaikkaa käsittävän karanteeniosaston tehokkaampaa käyttöä, koska osasto suurimman osan vuodesta yleensä oli tyhjillään.

Sairaalan toiminnan tehokkuuden kannalta oli pidettävä epäkohtana sitä, että sairaanhoitajia käytettiin sellaisiin tehtäviin, joihin muun työvoiman käyttö olisi tarkoituksenmukaisempaa. Tilintarkastajat yhtyivät kaupunginreviisorin tekemiin huomautuksiin, jotka koskivat sairaalan tilinpitojärjestelmän vanhentuneisuutta ja Marian sairaalan taloudenhoidossa ilmenneitä väärinkäytöksiä.

Edelleen tilintarkastajat olivat todenneet, ettei kansakouluja rakennettaessa ollut riittävästi otettu huomioon säästäväisyyttä ja tehokkuutta palvelevia näkökohtia. Niinpä Meilahden koulun rakentamis- ja käyttökustannukset nousivat suhteellisesti suuremmiksi kuin muiden koulujen ja Mäkelän koulua rakennettaessa oli mm. otettu vastaan 90 000 kpl tarkoitukseen kelpaamatonta tiiltä, mistä aiheutui kaupungille huomattava tappio.

Liikennelaitoksen vaunuhallialueella oli suuri määrä romuna pidettävää vaunukalustoa, joka olisi myytävä. Tilintarkastajat esittivät myöskin harkittavaksi, olisiko syytä laskea korko vain liikennelaitoksen kunkin vuoden lopussa vielä jäljellä olevalle sijoituspääomalle. Vielä ehdottivat tilintarkastajat tarkistettaviksi ne veloitus hinnat, joita kaupungin laitos soveltaa laskuttaessaan toista kaupungin laitosta tuotteistaan tilisäännön edellyttämän omakustannushinnan mukaan.

Puutavara- ja polttoainetoimiston tilinpäätös v. 1952 osoitti nettoylimää 4.6 milj. mk, mutta sen kokonaisvelka kaupungille oli vuoden päättyessä 605.8 milj. mk. Kun varastojen arvo saattoi vaihdella eri vuosina huomattavasti, esittivät tilintarkastajat harkittavaksi, olisiko aiheellista sopivana ajankohtana siirtyä noudattamaan normaali-varastomenetelmää.

Valtuusto päätti ¹⁾ saatuaan asianomaisten antamat selitykset em. huomautusten johdosta, 1) että kaupungin ao. viranomaiset velvoitetaan ottamaan huomioon tilintarkastajien kertomuksissaan esittämät, vastaisen varalle tekemät huomautukset; 2) että v:n 1952 tilinpäätöksessä todetut, kaupunginreviisorin kertomuksessa tarkemmin mainitut puutteellisuudet oikaistaan v:n 1953 aikana; sekä 3) että kaupungin v:n 1952 tilinpäätös vahvistetaan ja vastuuvapaus myönnetään kaupunginhallitukselle ja muille tilivelvollisille lukuun ottamatta avoimina olevia kysymyksiä, jotka koskevat ravintola Kaivohuoneen korjaamiseen myönnettyjen määrärahojen ylitystä, Marian sairaalan taloudenhoidossa esiintyneitä väärinkäytöksiä ja Vesi-Putkitus Oy:lle liikaa maksettua laskua.

Kiinteän omaisuuden tarkastajat olivat antaneet 17. 2. 1953 kertomuksensa suorite-
tusta kiinteän omaisuuden tarkastuksesta v:lta 1952. Saatuaan niiden lautakuntien ja
laitosten selitykset, joiden toimintaa ko. kertomuksessa esitetyt huomautukset koskivat,
valtuusto päätti ²⁾, ettei kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomus v:lta 1952 antanut
aihetta enempään toimenpiteisiin.

Irtaimen omaisuuden tarkastajat olivat, ao. tarkastuksen suoritettuaan jättäneet 19. 3.
1953 kertomuksensa v:lta 1952. Eräät lautakunnat ja laitokset, joiden toimintaa koske-
via huomautuksia sisältyi ko. tarkastuskertomukseen, olivat antaneet pyydetty selitykset,

¹⁾ Kvsto 28. 10. 702 §, khsn mtö n:o 13 ja 14. — ²⁾ Kvsto 28. 10. 703 §, khn mtö n:o 19.

minkä jälkeen valtuusto päätti¹⁾, että irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomus ei antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Verotusviranomaiset

Valtuusto päätti²⁾, että verotusvalmisteluviraston tuli v. 1953 hoitaa ennakkoerintälain mukaan taksoituslautakunnan puheenjohtajalle kuuluvat tehtävät. Samoin määrättiin³⁾, että v. 1954 verotusvalmisteluviraston oli hoidettava ko. tehtävät.

Verotusvalmisteluvirastoon päätettiin⁴⁾ perustaa 1. 1. 1954 lähtien 41. palkkaluokkaan kuuluva apulaissihteerin virka; kaupunginhallitus oikeutettiin mainittuun virkaan sitä haettavaksi julistamatta nimittämään varatuomari H. J. Pohjalainen.

Määrärahat. Kaupunginhallitus oli oikeuttanut verotusvalmisteluviraston ylittämään v:n 1952 talousarvion tilillä Valaistus olevaa määrärahaa 177 655 mk, minkä toimenpiteen valtuusto hyväksyi⁵⁾.

Viranhaltijain ja työntekijäin palkka-, eläke- yms. kysymykset

Virkasäännön 33 §:n täydentäminen. Virkasäännön mukaan ei kaupungin vakinaiselle viranhaltijalle, joka määrätään hoitamaan toisen viranhaltijan tehtäviä tämän vuosiloman aikana, saa maksaa suurempaa palkkaa kuin hänelle omasta virastaan on tuleva. Maistraatissa oli tuottanut vaikeuksia pätevän ja sopivan vuosilomasijaisen saaminen oikeusneuvosmiehelle, maistraatinsihteerille ja -notaarille. Kesäkuussa 1950 otettiin palvelukseen maistraatinnotaarin vuosilomasijaiseksi hovioikeudenauskultantti O. J. Pylkkänen. Helmikuussa 1951 hän siirtyi hoitamaan maistraatin apulaiskirjaajan virkaa. Tarkoituksena oli tällöin, että maistraatilla hänessä jatkuvasti olisi käytettävissä vuosiloma- ym. sijainen laitoksen lakimiehille. Koska apulaiskirjaajan virka kuuluu 24. palkkaluokkaan ja maistraatinnotaarin 36. palkkaluokkaan ja kun ko. virkasäännön määräys tekee palkkauksen tässä suhteessa kohtuuttomaksi, ehdotettiin Pylkkäselle maksettavaksi 12 000 mk:n henkilökohtainen palkanlisä kuukaudessa sinä aikana, jolloin hän hoitaa vuosilomasijaisuuksia. Palkkalautakunnan ehdotuksesta valtuusto päätti⁶⁾ tehdä virkasäännön 33 §:n 1 kappaleeseen seuraavan lisäyksen: Palkkalautakunnalla on kuitenkin oikeus pakottavista syistä määrätä vuosilomasijaisen sijaispalkkio edellä olevasta määräyksestä poikkeavasti.

Virkasäännön kokouspalkkioita koskevien määräysten muuttaminen. Vt Manninen ym. olivat 22. 4. 1953 tehneet aloitteen⁷⁾, missä ehdotettiin, että virkasäännön 30 § joko kokonaan kumottaisiin tai ainakin muutettaisiin sellaiseksi, ettei viranhaltijalle makseta kokouspalkkiota sellaisesta hänen omaa toimialaansa koskevasta kokouksesta, joka osittainkin pidetään virka-aikana. Palkkalautakunnan annettua asiasta lausuntoja, missä se asettui puoltamaan entisen kokouspalkkiojärjestelmän noudattamista, koska tämä periaatteessa oli oikeutettu mm. sen vuoksi, etteivät useat kokouksiin osaaottavat viranhaltijat, jotka olivat johtavassa asemassa, olleet oikeutettuja ylityökorvauksiin, kaupunginhallitus esitti, ettei määräystä palkkion maksamisesta kahdesta peräkkäin seuraavasta kokouksesta kumottaisi, koska se oli vain vuosi sitten muutettu, eikä ollut riittävästi perusteltu ehdotusta päätöksen kumoamiseksi. Valtuusto päätti⁸⁾ kuitenkin muuttaa 25.4. ja 16. 5. 1951 vahvistamansa Helsingin kaupungin virkasäännön 30 §:n näin kuuluvaksi:

Viranhaltijalle, joka on saapuvilla kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, lautakunnan tai lautakuntaan verrattavan toimikunnan tahi niiden päätösvaltaa käyttävän osaston tai jaoston taikka kaupungin hallintoelinten asettaman jaoston, valiokunnan tai komitean kokouksessa puheenjohtajana, jäsenenä, sihteerinä, esittelijänä, asiantuntijana tai muutoin laissa, asetuksessa tahi ohje- tai johtosäännössä olevan taikka kaupunginhallituksen antaman määräyksen vuoksi, maksetaan kokouspalkkio luottamustoimien kokouspalkkioista määrättyjen perusteiden mukaisesti, jos kokous pidetään muuna kuin varsinaisena virka-aikana. Rakennustoimikuntien puheenjohtajille voidaan kuitenkin vaihtoehtoisesti maksaa kuukausipalkkio.

¹⁾ Kvsto 28. 10. 704 §, khn mtö n:o 20. — ²⁾ Kvsto 25. 2. 140 §. — ³⁾ S:n 16. 12. 883 §. — ⁴⁾ S:n 16. 9. 605 §. — ⁵⁾ S:n 11. 2. 116 §. — ⁶⁾ S:n 15. 6. 443 §, kunn. as. kok. n:o 62. — ⁷⁾ Kvsto 22. 4. 326 §. — ⁸⁾ S:n 28. 10. 706 §.

Kokouspalkkiota ei kuitenkaan makseta asianomaisen elimen alaiselle viranhaltijalle lautakuntien, laitosten tai toimikuntien itsenäisesti asettamien tilapäisluontoisten valio-kuntien ja jaostojen kokouksista.

Jos viranhaltijalle on kokouksessa suoritettavasta tehtävästä määrätty maksettavaksi eri palkkio, ei kokouspalkkiota makseta.

Valtuuston em. päätöksestä oli varatuomari J. Nyman valittanut Uudenmaan läänin-hallitukselle ja oli valitukseen yhtynyt myöskin Helsingin kaupungin virkamiesyhdistys. Valituskirjelmässä mainittiin, että valtuuston em. päätös oli syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä sikäli, että valtuuston puheenjohtaja oli erehtynyt tehdessään äänestys-esityksen, mistä oli seurauksena, ettei päätös ilmaissut valtuuston todellista tahtoa. Edel-leen valituksessa mainittiin, että ko. päätös koski sellaisen periaatteellisen muutoksen tekemistä virkasuhdetta ja palkkausta koskeviin määräyksiin, että ennen ehdotuksen tekemistä olisi ao. viranhaltijoille ollut varattava tilaisuus neuvotteluun. Kaupunginhalli-tus yhtyi palkkalautakunnan käsitykseen siinä, että ko. viranhaltijain yhdistyksille olisi ollut varattava neuvottelumahdollisuus sekä että puheenjohtajan äänestysmenettelyssä olisi voitu menetellä toisinkin, mutta koska tästä ei ollut laissa nimenomaista ohjetta annettu, ei puheenjohtajan menettelyä voitane pitää ehdottoman vääränäkään. Valtuusto päätti¹⁾ antaa Uudenmaan lääninhallitukselle edellä olevan mukaisen selityksen.

Vt Öhman ym. olivat aloitteessaan²⁾ kiinnittäneet huomiota siihen epäkohtaan, että kaupungin viranomaisilla oli taipumus asettaa komiteoita myös vähäpätöisten asiain selvittämistä varten, mikä aiheuttaa kaupungille tarpeettomia menoja. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin komiteain lukumäärän tehok-kaaksi supistamiseksi. Kaupunginhallitus mainitsi antamassaan selityksessä, että parhail-laan oli toiminnassa 49 komiteaa, jotka oli asetettu määrättyä tehtävää varten ja niiden lisäksi 8 komiteaa, joiden tehtävä oli luonteeltaan pysyväinen. Kaupunginjohtajat olivat sopineet siitä, että kukin omalla toimialallaan kiirehtii komiteain työskentelyä ja tutkii, olisiko jokin niistä lakkautettavissa. Komiteamenoihin oli kertomusvuonna varattu 5 milj. mk. Komiteain asettamiseen nähden yleensä kaupunginhallitus oli sitä mieltä, ettei sen aina tarvinnut merkitä kaupungille suurempia menoja, koska muussa tapauksessa olisi palkattava lisää sellaisia sihteerejä, jotka pystyvät itsenäisesti valmistelemaan periaat-teellisiakin kysymyksiä. Valtuusto päätti³⁾ kehoittaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin sellaisen muutoksen aikaansaamiseksi vallitsevaan käytäntöön, että mil-loin komitea tai lautakunta kokoontuu useamman kerran samana päivänä, kokouspalkkio-ta ei suoriteta muuta kuin yhdeltä kokoukselta.

Vt Öhman ym. tekivät aloitteen, missä ehdotettiin, että kaupungin virkasäännön 30 §:n 1 momentin viimeisen lauseen edelle lisättäisiin sanat: »Palkkiota ei kuitenkaan suo-riteta enemmästä kuin yhdestä kokouksesta päivässä samassa tehtävässä.» Aloite lähe-tettiin⁴⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Palkkiosäännön mukaan maksettavien palkkioiden väliaikainen alentaminen. Kaupun-gin v:n 1954 talousarvion tasapainoon saattaminen lisäämättä verorasitusta vaati eri-koisia säästämistoimenpiteitä. Tässä mielessä toivottiin kaupungin luottamushenkilöiden osoittavan suuntaa vähentäen omia palkkioitaan 10 %, mikä merkitsisi n. 4.3 milj. mk:n säästöä vuodessa. Valtuusto päätti⁵⁾, että kaupungin palkkiosäännön mukaan suorit-etavat palkkiot maksettaisiin v. 1954 poikkeuksellisesti 10 %:lla vähennettyinä.

Lottatehtävissä ym. palvelun ajan laskeminen virkavuosi. Valtuusto päätti⁶⁾, että virkasäännön 25 §:n 2 momenttia laajentavasti tulkiten ikälisään oikeuttavaan palvelus-aikaan saadaan laskea se aika, jonka naispuolinen viranhaltija järjestömääräyksestä tahi vapaaehtoisuuden perusteella on ollut sellaisessa puolustuslaitoksen työssä, missä hän osoittaa nauttineensa kuukausipalkkaa tai päivärahaa tai joka hänen esittämänsä viral-lisen selvityksen mukaan muuten on katsottava päätoimiseksi; mainitulla perusteella maksettavat ikälisät päätettiin suorittaa 1. 3. 1953 lähtien.

Asevelvollisuuslain nojalla reservin kertausharjoituksiin kutsuttujen asevelvollisten pal-kat ja vuosilomat. Kaupunkiliiton toimiston palkka-asiainneuvosto suositteli, että kaupungit ja kauppalat viranhaltijoilleen ja työntekijöilleen suorittaisivat sellaisen osan asianomai-

¹⁾ Kvsto 16. 12. 868 §. — ²⁾ S:n 25. 2. 180 §. — ³⁾ S:n 22. 4. 290 §. — ⁴⁾ S:n 11. 11. 786 §. — ⁵⁾ S:n 7. 10. 650 §, ks. kunn. as. kok. n:o 78. — ⁶⁾ Kvsto 6. 5. 339 §, 16. 12. 882 §, ks. kunn. as. kok. n:o 105.

sen palkasta, että se yhdessä valtion maksaman reserviläispalkan kanssa vastaisi hänen säännöllisiä palkkatulojaan. Asianomaiselle maksettaisiin näin ollen hänen normaali-palkkansa vähennettynä reserviläispalkan, mutta ei reserviläiselle valtion varoista suoritettavien päivärahan ja luontoisetujen määrällä. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ 25. 6. 1953 vahvistaa Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvoston kiertokirjeessä suositellun palkkaetujen maksamisen reservin kertausharjoituksiin kutsutuille sekä saattaa mainitun kiertokirjeen kaikkien kaupungin virastojen ja laitosten tietoon ja noudatettavaksi. Valtuusto hyväksyi ²⁾ kaupunginhallituksen mainitun päätöksen.

Työntekijäin ohjetuntipalkkojen korottamista koskeva aloite. Vt Niemisen ym. tekemässä aloitteessa ehdotettiin, että valtuusto päättäisi korottaa kaupungin palveluksessa olevien työntekijäin ohjetuntipalkkoja 50 mk/t sekä toteuttaa varatyöntekijöihin nähden samoja palkanmaksuperiaatteita ja sosiaalisia etuja kuin kaupungin vakinaisiin työntekijöihin.

Palkkalautakunta huomautti lausunnossaan, että ohjetuntipalkat samoin kuin muutkin työntekijäin palkkoihin vaikuttavat palkanlisät olivat jatkuvasti säännösteltyt. Sitä paitsi kaupungin työntekijäin palkat olivat kaupungin ja Kunnantyöntekijäin Keskusjärjestön välisin sopimuksin vahvistetut. Kun tätä sopimusta ei ollut irtisanottu ja kun kaupunki ei voisi panna täytäntöön ehdotettua palkkojen korottamista, vaikka siitä päätettäisiinkin, ilman valtiovallan lupaa, mitä todennäköisesti ei saataisi, palkkalautakunta ei katsonut voivansa puoltaa po. palkkojen korottamista tasakorotuksen luontoisena. Edelleen mainittiin lausunnossa, että työttömyystöissä oleville työntekijöille oli maksettu samanlaista palkkaa kuin mitä em. työehtosopimukseen liittyvä palkkatariffi edellyttää. Valtuusto päätti ³⁾, ettei aloite antanut aihetta toimenpiteisiin.

Helsingin Kunnantyöntekijäin Keskusjärjestön ja Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosaston kanssa solmittavat työehtosopimukset. Valtuusto päätti ⁴⁾ hyväksyä kaupungin ja mainittujen järjestöjen välillä tehtävät uudet työehtosopimukset neuvottelupuolten kesken sovitussa muodossa. Lisäksi päätettiin, että entinen työehtosopimus olisi voimassa siksi, kunnes uusi työehtosopimus lopullisesti allekirjoitetaan, kuitenkin enintään kertomusvuoden toukokuun loppuun saakka.

Palkkaluokituskomitean työn kiirehtimistä koskevassa aloitteessa ehdottivat vt Enne ym., että kaupunginhallitus kiirehtisi palkkaluokituskomitean työtä niin, että sen esitys viranhaltijain elintason laskua vastaavista palkkojen korotuksista valmistuisi valtuuston 3. 6. 1953 pidettävään kokoukseen.

Palkkaluokituskomitea ilmoitti lausunnossaan, että se pääsi varsinaiseen työhön vasta sen jälkeen, kun valtuusto 1. 10. 1952 oli hyväksynyt ⁵⁾ periaatteessa uuden palkkaluokitusaulukon. Sitten oli työ edistynyt niin pitkälle, että useimpien laitosten kohdalla palkkaus oli käsitelty ensimmäisessä lukemisessa. Työtä oli hidastuttanut se, että oli ollut tutkittava virkoihin kuuluvien tehtävien laatua, sivutuloja, luontoisetuja ym. luokitukseen vaikuttavia seikkoja. Näin ollen ei ollut ollut mahdollista saada edes mietinnön ensimmäistä luonnosta valmiiksi aloitteessa mainittuun päivään mennessä. Valtuusto päätti ⁶⁾, ettei aloite antanut aihetta toimenpiteisiin.

Viranhaltijain ja työntekijäin eläkesääntöjen uusiminen. Valtuusto päätti ⁷⁾ hyväksyä virkasääntökomitean mietintöön sisältyvän ehdotuksen kaupungin viranhaltijain eläkesäännöksi eräin poikkeuksin. Samaten hyväksyttiin ehdotus kaupungin työntekijäin eläkesäännöksi eräin valtuuston tekemin muutoksin. Edelleen päätettiin, ettei vt Ekebomin 23. 4. 1947 tekemä aloite antanut aihetta toimenpiteisiin. Vielä kehoitettiin kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin vanhojen eläkkeiden tarkistamiseksi oikeaan suhteeseen uuteen eläkesääntöön sekä samalla tutkimaan, miten vanhoissa eläkkeissä olevat epäoikeudenmukaisuudet, jotka johtuivat siitä, että ao. eläkkeet palkkojen muuttumisen vuoksi olivat jääneet liian alhaisiksi, voitaisiin korjata oikeaan tasoon, sekä teke- mään kiireellisesti asianmukaiset esitykset valtuustolle.

Leski- ja orpoeläkkeiden korottamista koskeva aloite. Vt Öhman ym. tekivät 7. 3. 1951 aloitteen, jossa ehdotettiin, että kaupunginhallitus tutkituttaisi, miten kaupungin leski- ja orpoeläkkeitä voitaisiin kohtuullisesti korottaa ja tekisi asiasta valtuustolle esityksen. Palkkalautakunnan ja leski- ja orpoeläkekassan hallituksen annettua lausuntonsa ko.

¹⁾ Ks. s. 103. — ²⁾ Kvsto 2. 9. 544 §, kunn. as. kok. n:o 69. — ³⁾ Kvsto 6. 5. 368 §, 15. 6. 451 §. — ⁴⁾ S:n 6. 5. 344 § ja 345 §, kunn. as. kok. n:o 51, 52. — ⁵⁾ Ks. v:n 1952 kert. — ⁶⁾ Kvsto 6. 5. 367 §, 51. 6. 450 §. — ⁷⁾ S:n 7. 10. 655 §, 14. 10. 683 §, khn mtö n:o 7 ja 10, kunn. as. kok. n:o 79, 80.

aloitteesta kaupunginhallitus huomautti, että Kaupunkiliiton toimisto oli äskettäin lähettänyt Kaupunkiliiton hallituksen hyväksymän kaupunkien ja kauppalain leski- ja orpoeläkesääntön mallin, jonka liiton hallitus suosittelee hyväksyttäväksi sellaisenaan. Sääntömalli oli lähetetty palkkalautakunnalle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus piti luonnollisena, ettei eläkekassan sääntöihin tässä vaiheessa tehty mitään muutoksia. Vt Öhmanin ym. aloite oli lähetetty palkkalautakunnalle harkittavaksi uutta leski- ja orpoeläkesääntöä valmisteltaessa. Valtuusto kehoitti¹⁾ palkkalautakuntaa kiireellisesti valmistelemaan uutta leski- ja orpoeläkesääntöä.

Kaupungin leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen muuttaminen. Eläkekassan hallituksen esityksen mukaisesti valtuusto päätti²⁾ muuttaa ko. sääntöjen 14 §:n 1 momentin siten, että siinä mainittu yhden kalenterikuukauden aika, jonka kuluessa hakemus oikeudesta jäädä eläkekassan jäseneksi oli tehtävä, pidennettiin kolmeksi kuukaudeksi. Samoin päätettiin muuttaa 14 §:n 2 momentti siten, että siinä mainittu kassan jäsenyydestä erottaminen voi tapahtua, jos jäsen on jättänyt enemmän kuin 6 kuukauden maksunsa suorittamatta, koska oli tuottanut vaikeuksia noudattaa käytännössä sääntöjen ko. kohdan tähän astista määräystä: eläkekassan hallitus voi erottaa jäsenen, jos hän on jättänyt suorittamatta enemmän kuin puolet eräntyneistä maksuistaan. Sosiaaliministeriö vahvisti päätöksen 25. 11.

Kansakoulunopettajien eläkkeiden tarkistamista koskeva vt Vilkemaan ym. aloite päätettiin³⁾ palauttaa kaupunginhallitukseen mahdollisuuksien tutkimiseksi ko. edun myöntämisistä kaikille viranhaltijoille.

Myönnetty ylimääräiset eläkkeet. Ylimääräisen eläkkeen saivat seuraavat viranhaltijat ja työntekijät, jotka olivat palvelleet jäljempänä mainituissa tehtävissä: lastentarhan vahtimestari J. A. Kiviniemi⁴⁾ 10 670 mk helmikuun 1 p:stä 1953, kiinteistötoimiston maatalousosaston työntekijä E. Laitasalmi⁵⁾ 3 910 mk elokuun 1 p:stä 1952 ja kansanpuisto-osaston puistosivooja A. K. Strand⁶⁾ 3 910 mk lokakuun 1 p:stä 1952. Lisäksi myönnettiin 100-vuotiaalle kunnalliskodin hoidokille, neiti H. K. Jungellille⁷⁾ 3 910 mk:n suuruinen eläke syyskuun 1 p:stä 1953 lähtien.

Kaupunginvaltuusto ei ollut myöntänyt ylimääräistä eläkettä seuraaville sitä anoneille henkilöille: liikennelaitoksen ratatyömiehen A. V. Löfman, opettajat J. A. Nylund ja M. A. Oterdahl, satamalaitoksen työntekijä J. H. Malmström sekä kiinteistötoimiston toimistopäällikkö J. A. Savolainen.

Leskieläkkeitä myönnettiin seuraaville henkilöille:

Eläkkeensaajan miesvainajan			Ajankohta, josta eläke maksetaan	Eläkemäärä kuukautta kohden, mk
Virasto tai laitos, jossa viimeksi toiminut	Nimi	Virka tai toimi		
Kaupunginorkesteri	K. O. Fohström ⁸⁾	sellonsoittaja	1. 4. 1953	3 910
Rakennustoimisto	J. E. Lanaeus ⁹⁾	aputyöntekijä	1. 11. 1952	3 910
Palolaitos	A. J. Leskinen ¹⁰⁾	palomestari	1. 4. 1953	3 910
Lastensuojelulautak.	E. Lindén ¹¹⁾	lääkäri	1. 11. 1952	3 910
Sähkölaitos	A. A. Poutiainen ¹²⁾	kirvesmies	1. 4. 1953	9 000
»	O. V. Soininen ¹³⁾	lämmittäjä	1. 11. 1952	3 910

Evätyt elikeanomukset. Kaupunginvaltuusto hylkäsi seuraavien viranhaltijain leskien tekemät, ylimääräisen eläkkeen saantia koskevat anomukset: rakennustoimiston yövärtijä J. Barck¹⁴⁾, terveystoimiston vahtimestari J. Hiltunen¹⁵⁾, Helsingin Raitiotie- ja Omnibusyhtiön toimitusjohtaja G. Idström¹⁶⁾, veneerien tautien poliklinikan lääkäri B. A. Johansson¹⁷⁾, liikennelaitoksen vaatturi K. Pylkkänen¹⁸⁾ ja vartija J. E. Sahlberg¹⁹⁾, rakennustoimiston sukeltaja J. E. Tammivirta²⁰⁾, liikennelaitoksen tarkastaja A. Tili²¹⁾ ja viilaaja R. Wikberg²²⁾.

¹⁾ Kvsto 11. 3. 198 §. — ²⁾ S:n 28. 10. 705 §, kunn. as. kok. n:o 95. — ³⁾ Kvsto 22. 4. 301 §. — ⁴⁾ S:n 11. 2. 120 §. — ⁵⁾ S:n 1. 4. 273 §. — ⁶⁾ S:n 14. 1. 45 §. — ⁷⁾ S:n 7. 10. 673 §. — ⁸⁾ S:n 11. 3. 232 §. — ⁹⁾ S:n 1. 4. 273 §. — ¹⁰⁾ S:n 3. 6. 430 §. — ¹¹⁾ S:n 14. 1. 45 §. — ¹²⁾ S:n 16. 9. 621 §. — ¹³⁾ S:n 14. 1. 45 §. — ¹⁴⁾ S:n 16. 9. 621 §. — ¹⁵⁾ S:n 28. 10. 734 §. — ¹⁶⁾ S:n 25. 2. 173 §. — ¹⁷⁾ S:n 11. 11. 782 §. — ¹⁸⁾ S:n 25. 2. 173 §. — ¹⁹⁾ S:n 1. 4. 273 §. — ²⁰⁾ S:n 2. 9. 585 §. — ²¹⁾ S:n 25. 2. 173 §. — ²²⁾ S:n 16. 9. 621 §.

Virkavuosien laskeminen eläkettä varten. Seuraavat viranhaltijat oikeutettiin laskemaan virkavuosiksi jäljempänä mainituissa laitoksissa palvelemaansa ajat: lastenhoitaja S. Niivo Hyvösen lastenkodissa palveltu aika 1. 11. 1925 — 31. 12. 1950¹⁾, terveyssisar T. Orrenmaa Helsingin Lastenlinnan neuvolassa palveltu aika 15. 3. 1932—31. 12. 1946²⁾, palokersantti N. Sonntag Stenius Oy:ssä palveltu aika 1. 5. 1921 — 28. 2. 1939³⁾ sekä sisäjohtomestari O. Westling em. yhtiössä palveltu aika 23. 2. 1938 — 1. 2. 1939⁴⁾.

Muut asiat

V:n 1954—1956 tarkistettu sijoitusohjelma ks. s. 19.

Koneiden ym. laitteiden tilaamista koskevat ohjeet. Vt. Hakulinen ym. olivat tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin, että lautakunnille valmistettaisiin ohjeet siitä, miten niiden on meneteltävä tilattaessa koneita, laitteita tai siltoja, jos tilausten hinta kotimaassa on korkeampi kuin ulkomailta tilattaessa. Aloite päätettiin⁵⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Hollannin tulvan uhrien avustaminen. Kaupunginhallitus oli myöntänyt käyttövaroitaa 100 000 mk Hollannin tulvan uhrien avustamiseksi heti sen jälkeen, kun oli tullut tieto tulvien aiheuttamista vaurioista. Myöhemmin, kun oli saatu selvyys ko. vahinkojen laajuudesta, päätti kaupunginhallitus esittää valtuustolle suuremman avustuksen myöntämistä ko. tarkoitukseen. Samaa tarkoittavan aloitteen olivat valtuustossa tehneet vt Voipio-Juvas ym. 11. 2. 1953. Valtuusto päätti⁶⁾, että kaupungin Heinolan sahalta lähetettäisiin noin 100 standarttia puutavaraa Hollannin tulvan uhrien avustamiseksi sekä myönsi tarkoitukseen yleisen kunnallishallinnon pääluokan käyttövaroistaan enintään 5 milj. mk.

Tyytymättömänä mainittuun päätökseen liikkeenharjoittaja T. H. Kettunen haki Uudenmaan lääninhallitukselta siihen muutosta. Valituskirjelmässä mainittiin, että kunnallislain mukaan valtuustolla ei ole päätäntäoikeutta sellaisessa asiassa, joka ylittää kunnan toimivallan. Avustuksen myöntäminen Hollannin tulvan uhreille valtuuston käyttövaroista on katsottava sellaiseksi asiaksi, johon ei voida käyttää ko. varoja, joten valittaja anoo, että lääninhallitus kumoaisi valtuuston päätöksen kunnallislain vastaisena. Kaupunginhallitus vetosi kunnallislain 4 §:ään⁷⁾, jossa sanotaan: »kunnan on tämän lain mukaan ja lain muutoin säätämässä rajoissa hoidettava yhteiset talous-, järjestys- ja muut asiansa, mikäli ne voimassa olevien lakien ja asetusten mukaan eivät ole muun kuin kunnallisen viranomaisen käsiteltäviä.» Valtuuston ko. päätöstä oli pidettävä lähinnä juuri lain tarkoittamana »muuna asiana». Sen sisältyminen kunnan toimivaltaan oli tosin tulkinnan varaista, mutta sitä voitiin pitää sellaisena mm. sillä perusteella, että paitsi sodan aikana antamaansa avustusta Hollanti oli useaan otteeseen avustanut kaupunkia puutarha-alan lahjoituksilla. Lahjoitusten vastaanoton oli katsottava edellyttävän, että kaupunki puolestaan voi ryhtyä vastaavanlaisiin taloudellisiin toimenpiteisiin Hollannin suhteen sen ahdingon aikana. Valtuusto päätti⁸⁾ Uudenmaan lääninhallitukselle annettavassa lausunnossa esittää, että valitus aiheettomana hylättäisiin.

Kunnallisvaalit. Maistraatti oikeutettiin⁹⁾ ylittämään yleisen kunnallishallinnon pääluokan erinäisten hallintomenojen lukuun kuuluvalla tilillä Kunnallisvaalit olevaa määrärahaa 3 600 000 mk kunnallisvaaleissa tarvittavien vaalikorttien kirjoittamista ja painattamista ym. kustannuksia varten.

Valtuusto päätti¹⁰⁾ muuttaa 19. 4. 1950 tekemäänsä päätöstä¹¹⁾ kunnallisvaaleissa noudatettavasta äänestysalueiden jaosta siten, että eräät liian laajat äänestysalueet jaettiin kahteen osaan ja näihin uusiin äänestysalueisiin kuuluvat alueet määriteltiin tarkemmin.

Valtuusto päätti¹²⁾ jakaa 93. äänestysalueen 93 a ja 93 b äänestysalueisiin; määrätä 93. äänestysaluetta varten valitun vaalilautakunnan toimimaan 93 a alueen vaalilautakuntana ja valita 93 b alueen vaalilautakuntaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja yhden jäsenen sekä kolme varajäsentä.

Merkittiin tiedoksi¹³⁾ kunnallisen keskusvaalilautakunnan ilmoitus 4. ja 5. 10. toimittujen kunnallisvaalien tuloksesta.

¹⁾ Kvsto 7. 10. 648 §. — ²⁾ S:n 14. 1. 27 §. — ³⁾ S:n 2. 9. 545 §. — ⁴⁾ S:n 25. 2. 135 §. — ⁵⁾ S:n 11. 3. 236 §. — ⁶⁾ S:n 11. 2. 125 §, 22. 4. 289 §, Pp.jsto 17. 4. 8 010 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1948 kunn. as. kok. s. 193. — ⁸⁾ Kvsto 2. 9. 512 §. — ⁹⁾ S:n 6. 5. 362 §, 16. 12. 899 §. — ¹⁰⁾ S:n 28. 1. 62 §, 11. 2. 102 §, kunn. as. kok. n:o 15. — ¹¹⁾ Ks. v:n 1950 kert. I osan s. 100. — ¹²⁾ Kvsto 2. 9. 515 §, ks. s. 122. — ¹³⁾ Kvsto 11. 11. 739 §.

Vaaliluetteloiden laatimistavan uudistamista koskeva aloite. Vt Modeen ym. ehdottivat tekemässään aloitteessa, että valmistettaisiin ehdotus vaaliluetteloiden laatimistavan uudistamiseksi sekä valtiollisia että kunnallisvaaleja varten siten, että Helsingissäkin samoin kuin eräissä muissa kaupungeissa voitaisiin siirtyä käsinkirjoitetuista vaaliluette-loista stanssatuilla henkilölevyillä painettuihin luetteloihin. Aloite lähetettiin ¹⁾ kaupun-ginhallituksen valmisteltavaksi.

2. Rahatointa koskevat asiat

V:n 1952 tilit ja tilinpäätös. Kaupungin v:n 1952 tilinpäätös oli valmistunut ja merkit-tiin ²⁾ tiedoksi seuraava ko. vuoden tulos:

	Mk	
Menosäästöt	775 480 342	
Ylitulot	1 529 425 063	
Tulot talousarvion ulkopuolella	61 148 235	2 366 053 640
Menoylitykset	1 114 661 081	
Tulovajaukset	234 263 218	1 348 924 299
Vuoden tulos, ylijäämä		1 017 129 341

Varat nousivat 30 995 409 213 mk:aan ja velat 3 855 332 072 mk:aan.

Rahoitustase osoitti vastaavaa 22 313 186 445 mk ja vastattavaa 21 296 057 104 mk, jolloin rahoitussäästöksi jäi 1 017 129 341 mk.

Määrärahat. Seuraavia v:n 1952 määrärahoja sallittiin ylittää jäljempänä mainituin määrin: »Velan kuoletus, Liitoskuntien lainat» tilillä olevaa määrärahaa 10 158 mk ³⁾, Sekalaisten tulojen poistot ja palautukset siirtomäärärahaa 825 384 mk ⁴⁾ sekä Korot ja lainakustannukset -pääluokan tilillä Tilapäisluoton korot olevaa siirtomäärärahaa 14. s milj. mk ⁵⁾ ja lukuun »Kurssitappiot, kustannukset ja poistot» kuuluvaa leima- ym.vero- jen määrärahaa 864 671 mk ⁵⁾.

Valtionavustusten lisäämistä koskeva aloite. Vt Saastamoisen ym. tekemässä aloit-teessa ehdotettiin lähetettäväksi kirjelmä Kaupunkiliiton hallitukselle, missä tätä pyy-dettäisiin ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin kaupungille kuuluvien val-tionavustusten lisäämiseksi. Aloite lähetettiin ⁶⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupungin käyttörahaston määrän korottamista ja pitkäaikaisten lainojen hankkimista koskeva aloite. Vt Hakulinen ym. olivat tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin, että kaupun-ginhallitus kiireellisesti valmistaisi esityksen valtuustolle käyttörahaston korottamiseksi riittävään summaan, niin että kaupungin maksuvalmius tulisi turvatuksi sekä että kau-punginhallitus ryhtyisi kiireellisesti toimenpiteisiin selvittääkseen, mitä mahdollisuuksia kaupungilla olisi saada ulkomaista, pitkäaikaista lainaa, sen lisäksi olisi valtiovallan kanssa selvitettävä, mitä edellytyksiä olisi olemassa lainojen saamiseen Kansaneläkelaitokselta ja Postisäästöpankista. Aloite lähetettiin ⁷⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kansaneläkelaitokselta päätettiin ⁸⁾ ottaa 300 milj. mk:n suuruisen, puoleksi indeksi-ehtoinen laina, jonka kuoletusaika olisi 15 vuotta ja vuotuinen korko 2 ½ % korkeampi kuin maan kahden suurimman liikepankin hyvittävä, kuuden kuukauden irtisanomisen varassa olevan talletustilin korko, kuitenkin vähintään kuusi prosenttia. Indeksiehtoinen luoton osa korkoineen oli sidottu kotimaisten tavarain tukkuhintaindeksiin sillä tavalla kuin luotosta laadittavassa velkasitoumuksessa lähemmin määrätään. Valtuusto hyväk-syi lainamäärän käytettäväksi kokonaisuudessaan sähkölaitoksen voimalaitoksiin ja säh-köasemiin. Samalla valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen heti ottamaan Kansaneläke-laitokselta 300 milj. mk:n suuruisen lyhytaikaisen luoton edellä mainituin ehdoin. Sisä-siainministeriö vahvisti ⁹⁾ 17. 2. valtuuston päätöksen.

Vakuutusyhtiöiltä otettava laina. Valtuusto päätti ¹⁰⁾ ottaa Keskinäiseltä Henkiva-kuutusyhtiöltä Suomelta, Keskinäiseltä Henkivakuutusyhtiöltä Salamalta ja Keskinäi-

¹⁾ Kvsto 25. 11. 834 §. — ²⁾ S:n 22. 4. 292 §. — ³⁾ S:n 11. 2. 116 §. — ⁴⁾ S:n 25. 2. 172 §. — ⁵⁾ S:n 1. 4. 271 §. — ⁶⁾ S:n 25. 11. 833 §. — ⁷⁾ S:n 28. 1. 93 §, ks. s. 122. — ⁸⁾ S:n 7. 1. 15 §. — ⁹⁾ S:n 11. 3. 184 §. — ¹⁰⁾ S:n 7. 1. 16 §.